

Gemeente Zeewolde
T.a.v: Burgemeester en Wethouders
Postbus 1
3890 AA Zeewolde

Ons kenmerk : 2020/20.006/VD
Uw kenmerk : -

Onderwerp : Zienswijze NRD MER Trekkersveld IV
Bijlage : -

Lelystad, 20 juli 2020

Geachte heer, mevrouw,

De Natuur- en Milieufederatie Flevoland wil graag van de mogelijkheid gebruik maken om een zienswijze in te dienen op de NRD MER Trekkersveld IV, ter inzage gelegd op 10 juni 2020.

Effecten op de ecologie

In artikel 2.3.3.5 van de NRD wordt gesproken over het gebruik van koelwater uit de Hoge Vaart, dit koelwater wordt na enkele circuleren terug geloosd in de Hoge Vaart. In de te beschouwen milieuaspecten van de MER in artikel 4.2 wordt aangestipt dat er kwalitatief onderzoek gedaan gaat worden naar de effecten op het oppervlaktewater. Er staat echter niet vermeld welke parameters onderzocht gaan worden.

Het lozen van het gebruikte koelwater heeft een groot effect op de ecologie in de Hoge Vaart: omdat het koelwater een hogere temperatuur heeft dan het oppervlaktewater ontstaat er een warme zone. In de winter zal hierdoor de Vaart nooit meer dicht kunnen vriezen en exotische plant- en diersoorten hebben een hogere overlevings- en voortplantingskans. De Hoge Vaart doorkruist de hele Flevopolder, de keuzes die hier gemaakt worden hebben dus effect op een veel groter gebied. Schadelijke soorten die zich in de warme zone bij het datacenter vestigen en voortplanten kunnen zich door de hele Flevopolder verspreiden.

In de zomer heeft het lozen van koelwater ook negatieve effecten op de waterkwaliteit, het warme water heeft bijvoorbeeld weinig zuurstof wat kan leiden tot zuurstofgebrek. Hierdoor zullen zuurstofgevoelige soorten verdwijnen. Andere soorten, zoals blauwalgen, zijn juist erg gebaat bij zuurstofarm water en hoge temperaturen. Overlast van deze soorten is dan ook een groot risico.

Energiecentrales die gebruik maken van waterkoeling leggen tijdens warme zomers de energieopwek soms stil, omdat het koelwater een maximumtemperatuur overstijgt. Dit is voor een datacenter geen optie, er zal waarschijnlijk juist extra gekoeld worden tijdens warme zomers. Tijdens een hittegolf wordt er dus extra water onttrokken uit de Hoge Vaart, en wordt er meer en warmer water op het oppervlaktewater geloosd. De negatieve effecten op de ecologie zullen hierdoor nog groter zijn.

Er wordt in de NRD geen alternatieve manier van koeling aangedragen. Omdat de effecten op de waterkwaliteit en de ecologie waarschijnlijk groot zullen zijn is het zinvol om te gaan zoeken naar alternatieven met minder impact op de omgeving. Een gesloten systeem waarin het water wordt hergebruikt in plaats van geloosd zou bovengenoemde problemen oplossen.

Wij verzoeken u:

- In het ecologisch onderzoek aandacht te besteden aan de aanwezigheid van invasieve exoten in de gehele Hoge Vaart.
- Een risicobeoordeling te maken van de effecten van het lozen van het koelwater op de overlevings- en voorplantingskansen van invasieve exoten.
- De effecten op het zuurstofgehalte en de temperatuur van het oppervlaktewater te onderzoeken en in kaart te brengen welke gevolgen dit heeft voor bijv. blauwalg.
- Te onderzoeken hoeveel koelwater er tijdens een hittegolf gebruikt wordt, welke temperatuur het water maximaal bereikt en wat de effecten zijn van het lozen van dit grotere volume koelwater op de ecologie in de Hoge Vaart.
- Alternatieve manieren van koeling, bij voorkeur in een gesloten systeem, te onderzoeken en te overwegen.
- Rekening te houden met de gevolgen voor de aanwezige natuur, zowel in de acht jaar durende aanlegfase, als voor de periode dat het datacenter in gebruik is. Dit punt is ook door de Commissie m.e.r in het MER-onderzoek genoemd.

Locatiekeuze

In de planvorming wordt gesproken over een Hyperscale datacenter. De definitie daarvan is dat deze zeer groot is (> 50.000 m²) met een hoog stroomverbruik (> 25 MW) en voor gebruikt wordt door één grote organisatie in de data- of ICT-sector (single-tenant). Er is geen directe connectie tussen de data verwerkt in het datacenter en de omgeving waarin hij is geplaatst. De locatie voor het datacenter is dus ingegeven door de nabijheid tot metropoolregio Amsterdam, de beschikbare ruimte, de beschikbaarheid van betrouwbare en stabiele energievoorziening en een laag risico op calamiteiten. Vanuit lokaal perspectief is er ons inziens geen noodzaak om dit datacenter in Zeewolde te plaatsen.

Ervan uitgaande dat er op nationale schaal wel de noodzaak is om dit soort datacenters te hebben in Nederland verzoeken wij om regievoering op nationaal en regionaal niveau over de plaatsing van dit soort datacenters.

De Commissie m.e.r. heeft over de locatiekeuze opgemerkt dat het nodig is om een goede onderbouwing te geven voor de noodzaak van de gekozen locatie in Zeewolde.

Wij verzoeken u:

- Goed te onderbouwen waarom de locatie bij Zeewolde geschikt is voor de vestiging van een groot datacenter.
- Mede te zorgen voor een regionale en landelijke afstemming voor de plaatsing van dit soort datacenters in Nederland .

Effecten op energie

Het datacenter vraagt veel energie, waarvoor een nieuw hoogspanningsstation nodig is. De grote hoeveelheid restwarmte die ontstaat kan worden hergebruikt. Beide zijn onlosmakelijk met het project verbonden.

Electraverbruik

De verwachting is dat het electraverbruik van het datacenter enorm zal zijn. We maken ons zorgen over de impact die dit zal hebben op de omgeving. Als het elektriciteitsverbruik van dit datacenter gecompenseerd zal moeten worden binnen de grenzen van de gemeente Zeewolde betekent dit een enorme opschaling van het aantal turbines en/of zonneparken. Graag vernemen wij de zienswijze van de gemeente hierop.

Congestie

Op pagina 15 van de NRD wordt gesproken over een goede energie-infrastructuur en opwek van groene energie. Daarbij valt het woord 'congestie', zonder dat dit verder wordt gespecificeerd. Congestie is een ophoping of verstopping in een netwerk en in deze context wordt gerefereerd aan congestie op het elektriciteitsnetwerk door een overaanbod van duurzame energie in de vorm van wind- en zonne-energie.

Er wordt de suggestie gewekt dat de bouw van een datacenter zou kunnen helpen bij het oplossen van congestie. Datacenters staan permanent aan en hebben een hoge uptime van energie nodig. Vandaar dat er in de planvorming ook het plaatsen van noodstroomgeneratoren zijn opgenomen (pag. 24). Door haar enorme stroomgebruik kan het datacenter ons inziens wel helpen aan de vraagzijde van elektriciteit, maar niet bij het stabiliseren van het energienetwerk en het afvlakken van toppen dan wel opvullen van dalen. Wij vernemen graag uw zienswijze daarop.

Aansluiting warmtenet

Op pagina 4 wordt gesteld dat "de verdere infrastructuur en eventuele aanpassing van en aantakking op warmtenetten buiten het plangebied vallen buiten de scope van dit project." Op diverse plaatsen in de publicatie wordt er wel naar gerefereerd (o.a. pag. 16 en pag. 24). Er is in Nederland geen verplichting om de restwarmte nuttig te gebruiken en aan te bieden aan een warmtenet. De te maken kosten zullen naar alle waarschijnlijkheid niet gemaakt worden door het bedrijf, maar door de belastingbetaler. Dit is (in)direct een subsidie aan het bedrijf.

Wij willen voorkomen dat de aansluiting op een warmtenet een theoretische exercitie wordt, net als destijds bij het afvangen van CO2 bij de kolencentrale in de Rotterdamse haven technisch wel mogelijk is gemaakt, maar uiteindelijk niet is gerealiseerd.

De hoeveelheid restwarmte die vrijkomt uit dit datacenter zal groot zijn. We willen graag uitgezocht hebben of al deze warmte nuttig benut kan worden binnen de bebouwde kom van Zeewolde. Als dat niet het geval is dan lijkt het ons verstandiger om op zoek te gaan naar een nieuwe locatie waarbij alle restwarmte nuttig benut kan worden.

De Commissie m.e.r. heeft in het uitgevoerde MER geadviseerd om de impact van het hoogspanningsstation te onderzoeken en de mogelijkheden voor het benutten van restwarmte.

Wij verzoeken u:

- Onderzoek te doen naar de gevolgen van het hoogspanningsstation.
- Inzichtelijk te maken of het elektriciteitsverbruik van dit datacenter gecompenseerd gaat worden binnen de grenzen van de gemeente Zeewolde. En indien dit het geval is ook toe te lichten wat dit betekent voor het aantal windturbines en/of zonneparken.
- Duidelijk te maken wat de bijdrage van het datacenter is bij 'congestie', met name waar het gaat om het stabiliseren van het energienetwerk (zowel het afvlakken van toppen dan wel opvullen van dalen).
- Inzichtelijk te maken of al de restwarmte nuttig benut kan worden binnen de bebouwde kom van Zeewolde.

Hoogachtend,

Vera Dam
Directeur